

Souhrnná teritoriální informace:

Malajsie

Zastupitelský úřad 26. 5. 2021 7:23

Malajsie je volenou rotační federativní konstituční monarchií a má svůj původ v malajských královstvích, která se v 18. století stala součástí Britského impéria. Nezávislosti dosáhla Malajsie 31. srpna 1957. Malajsie se skládá ze třinácti států (monarchií i republik) a tří teritorií pod správou federace. Státní zřízení má velice blízké britskému parlamentárnímu systému a právní systém je založen na obecném právu (Angloamerické právo). Je zde ale dvojí soudnictví, malajsijské muslimové podléhají právu šaría. V únoru 2020 malajsijský premiér Tun Dr. Mahathir nečekaně složil svoji rezignaci do rukou krále Abdulláha. Dne 1. března 2020 se stal novým premiérem Malajsie Tan Sri Muhyiddin Yassin, který složil přísahu před malajsijským králem Abdulláhem, avšak jeho nová vláda nezískala oficiálně důvěru parlamentu. Opozice se snažila několikrát o vyslovení nedůvěry, nicméně bez úspěchu. Současná vláda do jisté míry využívá současné nelehké situace v době pandemie. Economist Intelligence Unit předpokládá, že se v roce 2021 vyhlásí nové všeobecné volby.

V souvislosti se zmírněním ekonomických dopadů pandemie COVID-19, vláda předsedy Tan Sri Muhyiddin Yassin vynaložila celkem do března 2021 (poslední vydaný balíček podpory) 82 mld. USD (340 mld. MYR). Například ekonomický Plán obnovy v hodnotě 8,2 mld. USD (35 mld. MYR) počítá se 1,2 mld. USD (5 mld. MYR) na podporu mezd (pro 2,2 mil. pracovníků). Dále zahrnuje čtyřicet různorodých iniciativ na stimulaci ekonomiky. Vláda mimo jiné také schválila patnáctileté daňové prázdniny pro nové investice nad 500 mil. MYR. Jedním z nejvíce zasažených sektorů je v Malajsií turismus, kde Plán počítá s osvobozením od daně až do konce roku 2021. Pro kulturu a veletrhy je vytvořena platforma ve formě různých grantů v celkové výši 225 mil. MYR. Na podporu zemědělství Plán počítá se zvýhodněnými mikro půjčkami (Dana Agrofood) s alokací 350 mil. MYR. Na podporu digitalizace SMEs je vyčleněna částka 700 mil. MYR v podobě různých grantů.

Základní údaje	
Hlavní město	Kuala Lumpur
Počet obyvatel	31,9 mil. (2019)
Jazyk	oficiální jazyk malajština, angličtina, arabština, čmština (různé dialekty), tamilština
Náboženství	islám (cca 55 %), buddhismus (17%), čínská náboženství (12%), hinduismus (7%) a křesťanství (6 %), da
Státní zřízení	volená rotační federativní konstituční monarchie
Hlava státu	Yang di-Pertuan Agong (oslovení) Abdullah Ahmad Shah
Hlava vlády	Tan Sri Muhyiddin Yassin
Název měny	Malajsijský ringgit (MYR)
Cestování	
Časový posun	+6 hod. (letní), +7 hod. (zimní)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Milan Hupcej
Ekonomický úsek	Renata Brandstätterová
Konzulární úsek	David Pavlita
CzechTrade	není
Czechinvest	není
Ekonomika	
Nominální HDP (mld. USD)	371,6
Hospodářský růst (%)	4,4
Inflace (%)	2,4
Nezaměstnanost (%)	4,3

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchodní vztahy s EU a ČR

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 FTA a smlouvy
- 3.3 Rozvojová spolupráce
- 3.4 Perspektivní obory (MOP)

4 Kulturní a obchodní jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchrana, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Malajsie je volenou rotační federativní konstituční monarchií a má svůj původ v malajských královstvích, která se v 18. století stala součástí Britského impéria. Nezávislosti dosáhla Malajsie 31. srpna 1957. Malajsie se skládá ze třinácti států (monarchií i republik) a tří teritorií pod správou federace. Státní zřízení má velice blízké britskému parlamentárnímu systému a právní systém je založen na obecném právu (Angloamerické právo). Je zde ale dvojitý soudnictví, malajsijské muslimové podléhají právu šaría. Malajsijského krále volí devět dědičných monarchů členských států podle rotačního principu mezi sebou. Má pětileté funkční období a jeho pravomoci jsou převážně ceremoniální. Králem se může stát pouze jeden z těchto devíti sultánů, kteří jsou zároveň doživotně nejvyššími představiteli jednotlivých států. Funkční období krále je pětileté. Dne 31. ledna 2019 usedl na trůn sultán státu Pahang Abdullah Ahmad Shah, který byl zvolen Konferencí vládců během zvláštního zasedání v Královském paláci v Kuala Lumpur dne 24. ledna 2019. Sultán Abdullah Ahmad Shah je v pořadí 16. králem Malajsie od vyhlášení nezávislosti v roce 1957. Podle nepsané dohody se panovníci na královském trůnu v Malajsi střídají, přičemž dopředu je známé pořadí. Ústava prohlašuje Malajsi sekulárním státem, ale dominantní islám vyzdvihuje jako „náboženství federace“. Náboženství mají náboženskou svobodu, mezi sebou se tolerují, ale vystoupení z islámu je trestné. Poslední řádné volby do dolní komory parlamentu proběhly dne 9. května 2018, přičemž poprvé od doby, kdy Malajsie získala nezávislost (před 61 lety), nevítežila koalice Barisan Nasional (Národní fronta), nýbrž dosud opoziční Pakatan Harapan (Pakt naděje) vedený někdejší nejdelší sloužícím premiérem Mahathirem bin Mohamadem. Dne 24. února 2020 Dr. Mahathir nečekaně rezignoval a dne 1. března 2020 se stal novým premiérem Malajsie Tan Sri Muhyiddin Yassin, který při slavnostní ceremonii v Národním paláci složil přísahu před malajsijským králem Abdulláhem. Ten jej do premiérské funkce jmenoval dne 29. února 2020.

1.2 Zahraniční politika země

Malajsie leží v jihovýchodní Asii a stát tvoří dva hlavní geografické celky – Malajský poloostrov a ostrov Borneo, o něž se Malajsie dělí s Indonésií. Na něm se nacházejí dva členské státy malajsijské federace: Sabah a Sarawak. Její geografická poloha „mezi Indií a Čínou“ je strategicky výhodná zejména z pohledu obchodu. Prioritou zahraniční politiky Malajsie jsou vztahy se zeměmi ASEAN, jehož je země zakládajícím členem od roku 1967. V popředí zájmu zahraniční politiky Malajsie dále stojí vztahy s USA, EU, Čínou, Indií, Korejskou republikou a Japonskem. Důraz je kladen na obchodní spolupráci. Zahraniční politika Malajsie je dlouhodobě konsistentní, pragmatická a slouží zájmům ekonomiky a obchodu. Deklarovanými východisky zahraniční politiky Malajsie jsou neutralita/umírněnost a důraz na vytváření vnějších podmínek pro vnitřní rozvoj. Vedle dalších mezinárodních organizací a formátů je Malajsie také členem Společenství národů (Commonwealth of Nations) a Organizace islámské konference (OIC). V letech 2015-2016 působila Malajsie RB OSN, její zvolení podpořila i ČR.

1.3 Obyvatelstvo

Počet obyvatel Malajsie je 32,69 milionu (est. 2020), z toho představují 29,78 milionu státní příslušníci Malajsie a 2,92 miliony cizí státní příslušníci. Hustota obyvatelstva je přibližně 100 obyvatel na čtvereční kilometr. V produktivním věku (15-64 let) je cca 23 milionů, mládež (do 15 let) čítá cca 8 milionů a obyvatelstvo starší 65 let pak tvoří méně než 2 % z celkového počtu obyvatel. Dominantní etnickou skupinou jsou Malajci, jejichž populace čítá více než polovinu celkového počtu obyvatel země (58 %). Číňané jsou zastoupeni 24 % a Indové 7 %. Další část populace tvoří domorodé obyvatelstvo (11 %) koncentrované převážně ve státech Sabah a Sarawak na Borneu. V Sarawaku jsou dominantní skupinou domorodí Dajakové (Ibanové, Bidajuhové a další). V Sabahu tvoří nejpočetnější skupinu Kadazan-Dusunové a lidé kmene Bajau. V poloostrovní Malajsi je domorodé obyvatelstvo označováno jako Orang Asli. Společné pojmenování původního etnického Malajského obyvatelstva jsou bumiputras, v překladu synové země. V minulosti byli bumiputras protežováni před ostatními, původem nemalajskými etniky, což vedlo k etnickým nepokojům. Snahou bylo především zvýšit podíl bumiputras na fungování ekonomiky země. Dodnes je součástí malajské ústavy zákon, v němž je král povinen ochraňovat bumiputras.

2 Ekonomie

Podkapitoly:

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

2.1 Základní údaje

Růst HDP v roce 2020 dosáhl vzhledem k pandemii hodnoty - 5,6%, přičemž na hrubém domácím produktu se služby podílely z 57,8%, zpracovatelský průmysl z 23,6%, zemědělství z 6,8%, těžební průmysl z 6,6%, a stavební průmysl z 4,0%. Aktuální riziko představuje především pokles investic a tím i pokles hospodářského růstu. Zadluženost domácností se pohybuje na úrovni 87,5% HDP, celkem 1,27 mld. ringgitů., z čehož polovinu tvoří půjčky na bydlení (55,9%), osobní úvěry (14,2%) a úvěry na automobily (12,3%).

Hospodářství Malajsie je založeno nejen na těžbě a exportu ropy, zemního plynu a palmového oleje, ale má také rozvinuté zemědělství, hornictví, potravinářský průmysl, dále se zaměřuje na sektory s přidanou hodnotou - elektronika a chemický průmysl.

Ukazatel	2018	2019	2020	2021	2022
Růst HDP (%)	4,8	4,3	-5,6	4,4	3,8
HDP/obyv. (USD/PPP)	28 229,7	29 620,6	28 130,0	29 470,0	30 790,0
Inflace (%)	1,0	0,7	-1,1	2,4	3,4
Nezaměstnanost (%)	3,3	3,3	4,5	4,3	4,1
Export zboží (mld. USD)	205,7	196,8	182,8	211,3	227,4
Import zboží (mld. USD)	177,2	167,1	152,7	176,0	190,0
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	28,4	29,8	30,1	35,3	37,4
Průmyslová produkce (% změna)	3,1	2,3	-4,2	5,4	2,9
Populace (mil.)	31,5	32,0	32,4	32,8	33,2
Konkurenceschopnost	25/140	27/141	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	2/7	2/7	2/7	2/7	N/A

Zdroj: EIU, OECD, WEF

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Státní rozpočet pro rok 2020 počítá s příjmy ve výši 59,9 mld. USD (244,5 mld RM), což představuje snížení o 4,3 mld. USD (17,31 mld. RM) a výdajů ve výši 72,8 mld. USD (297 mld. RM). Největšími příjemci jsou ministerstvo školství (s alokací 64,1 mld. RM), ministerstvo financí (s alokací 37,8 mld. RM) a ministerstvo zdravotnictví (s alokací 30,6 mld. RM). V souvislosti s pandemií Covid-19 malajsijská vláda schválila dne 27.3. 2020 stimulační balíček ve výši 62,5 mld. USD (250 mld. MYR). Balíček zahrnuje benefity občanům (128 mld. MYR), garance pro firmy včetně malých a středních podniků (100 mld. MYR) a posílení ekonomiky (2 mld. MYR). Klíčová je také přímá pomoc ministerstvu zdravotnictví na nákup potřebného vybavení nemocnic (1 mld. MYR). Balíček reprezentuje

Veřejné finance	
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-6,3
Veřejný dluh (% HDP)	64,9
Bilance běžného účtu (mld. USD)	13,3
Daně	
PO	24 %
FO	3-21%
DPH	5-10%

přibližně jednu pětinu hrubého domácího produktu Malajsie. Ministerstvo financí počítá také s navýšením fiskální deficitu na 4,9% HDP (2019 – 3,4% HDP).

Malajsijské státní rozpočty je nutné vnímat a vykládat v rámci dlouhodobých a střednědobých vládních strategií. Od 90. let byla určující strategií Vize 2020, která si kládla za cíl Malajsii zařadit mezi rozvinuté státy do roku 2020. V roce 2016 začala vláda s přípravou nové strategie TN 50 (Transformasi Nasional – národní transformace), která má za jeden z hlavních cílů zařadit do roku 2050 malajsijskou ekonomiku mezi 20 nejrozvinutějších na světě. Na výše zmíněné strategie navazují střednědobé plány: 11. malajsijský plán (11. MP) pro léta 2016-2020. Cíle 11. MP: 1) růst HDP o 5-6 % ročně, 2) vytvořit až 1,5 milionu pracovních míst a zvýšit produktivitu práce na 26 831 USD, 3) zvýšit HNP na úroveň 15 690 USD, 4) zvýšit průměrný příjem domácností na 3 064 USD, 5) zvýšit podíl náhrad zaměstnanců na HDP na úroveň 40 % a 6) zvyšovat Index malajsijského blahobytu (Malaysian Welfare Index) o 1,7 % ročně. K dosažení těchto cílů bylo představeno šest strategických iniciativ zahrnujících opatření k rozšíření střední třídy, zvýšení přístupnosti vyššího vzdělávání, zvýšení výstavby sociálně dostupného bydlení, posílení technického a učňovského vzdělávání, rekvalifikační programy, ochranu přírody, posílení infrastruktury a další.

2.3 Bankovní systém

Bankovní systém se skládá z komerčních (obchodních) bank a investičních bank a ostatních finančních institucí (zejména islámské a mezinárodní islámské bankovníctví). Kromě toho existují v Malajsii ještě tzv. rozvojové finanční instituce, které poskytují financování určitým strategickým sektorům ekonomiky. V Malajsii funguje 27 komerčních bank, 11 investičních bank a 16 islámských bank (mnohé banky nabízejí současně služby konvenčního i islámského bankovníctví). Na finančním trhu se nacházejí další finanční instituce pro zprostředkování platebního (a úvěrového) styku, které vzhledem k tlakům na zadlužování domácností jsou nově ze značné části rovněž regulovány Centrální bankou Malajsie (AEON Credit Service, Malaysia Building Society Berhad, Diners Club, Synergy Cards). Licencovaných neživotních pojišťoven se v Malajsii nachází 21. Poslední velká úprava regulace bankovního sektoru proběhla v roce 2013 se zákony Financial Services Act 2013 (FSA) a Islamic Financial Services Act 2013 (IFSA). Hlavní náplní této legislativy bylo mj. upřesnění pravidel pro působení subjektů na finančním trhu, zajištění větší kompatibility islámského bankovníctví s právem šaría a za určitých podmínek (k předcházení vážných rizik) možnost Centrální banky podrobit regulaci a dohledu i subjekty na nebankovním trhu s finančními službami. Komerční banky jsou hlavními hráči v bankovním systému. Z celkového počtu 27 má 19 zahraniční vlastnictví. V zemi je kromě toho 16 licencí pro islámské bankovníctví (z nichž 6 zahraničních). 6 z domácích bank působí celkem v 22 zemích prostřednictvím svých poboček, společných podniků nebo majetkové účasti. V opačném směru v Malajsii udržuje svou přítomnost prostřednictvím reprezentačních kanceláří zhruba 14 dalších zahraničních bank. Tyto kanceláře neprovádějí běžné bankovní činnosti, zajišťují však součinnost a výměnu informací se svými partnery v Malajsii, pokud jde o společné obchodní zájmy. Malajsie má též několik rozvojových finančních institucí (DFIs), které doplňují bankovní instituce při poskytování finančních prostředků pro sektory jako je zemědělství (agrobanka), infrastruktura, doprava a logistika (rozvojová banka), výroba na vývoz a MSP (SME banka).

2.4 Daňový systém

Dne 1. 4. 2015 vstoupil v Malajsii v účinnost zákon o dani z přidané hodnoty (Goods and Services Tax, GST Act 762 (2014)). Od 8. srpna 2018 byla za vlády Dr. Mahathira zavedena nová daň SST nebo SST 2.0 byla zavedena 1. září 2018. V tomto daňovém systému podléhají vybrané položky 5% nebo 10% dani, zatímco služby podléhají 6% dani.

Na daň z příjmů fyzických osob se vztahují odpočitatelné položky (na děti, manžele, při zdravotním postižení atd.) v rozpětí 1000 – 10 000 RM. Z daně lze odečíst zakat, fitrah nebo další poplatky vycházející z islámu, ale například také částku 3000 RM za nákup počítače. Daň z příjmů právnických osob – společnost se považuje za daňového rezidenta, pokud je řízena z Malajsie. Místo řízení je pro účely daňových zákonů definováno místem, kde se schází vedení společnosti. Příjmy rezidentních společností jsou daněny sazbou 24%. Malé a střední podniky, jejichž splacený kapitál je nižší než 2,5 mil. RM, zdaňovány následujícím způsobem: 1) příjmy do 500 000 RM sazbou 18 % a 2) příjmy nad 500 000 RM sazbou 24 %. Firmy mohou při výpočtu daňového základu odečíst ze sumy příjmů část nákladů spojených s nákupem kapitálových statků a předmětů dlouhodobé spotřeby. Nerezidentní společnosti, které mají daňový domicil v některé ze zemí, se kterými má Malajsie uzavřenou smlouvu o dvojím zdanění mohou podléhat nižším sazbám daně. V případě České republiky se u daní z příjmů jedná o sazbu 12 % nebo 0 %.

Obecně je smyslem daňových úlev podpořit firmy podnikající v oblastech, kde na tom má stát největší zájem. Ze sektorového pohledu je těžiště daňových pobídek poskytováno v sektorech zpracovatelského průmyslu, zemědělství, halál průmyslu (potravinářství, logistika a další), biotechnologií či při založení regionálního centra společnosti. Nejnovější iniciativy vlády pak směřují do podpory Průmyslu 4.0. Jedná se o daňové úlevy či pobídky na pořízení strojů a automatizaci provozů vyhovující kritériím moderní robotizace.

3 Obchodní vztahy s EU a ČR

Podkapitoly:

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 FTA a smlouvy
- 3.3 Rozvojová spolupráce
- 3.4 Perspektivní obory (MOP)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

Evropská unie je dlouhodobě třetím největším obchodním partnerem Malajsie (po Číně a Singapuru) a je v zemi vnímána jako významný obchodní partner. Dvoustrannému obchodu mezi EU a Malajsií dominují průmyslové výrobky. EU dováží hlavně stroje a zařízení a převážně vyváží elektrická zařízení a stroje (v obou případech se na průmyslových výrobcích podílí více než 90% obchodu). Dalšími důležitými odvětvími z hlediska dovozu do EU z Malajsie jsou plasty a guma a živočišné a rostlinné tuky a oleje a z hlediska vývozu mechanické výrobky.

Obchodní výměna s EU (mil. EUR)

	2018	2019	2020	2021	2022
Export z EU (mil. EUR)	12 700,8	12 974,9	10 542,1	N/A	N/A
Import do EU (mil. EUR)	20 873,1	23 688,5	24 702,0	N/A	N/A
Saldo s EU (mil. EUR)	8 172,3	10 713,6	14 159,9	N/A	N/A

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy s ČR

Malajsie je tak nejvýznamnějším obchodním partnerem ČR v rámci sdružení ASEAN (3. nejvýznamnější partner v širším regionu JV Asie po J Koree a Japonsku) a celosvětově zaujímá 23. místo. Většinu z celkového objemu vzájemné obchodní výměny však tvoří dovoz z Malajsie. Dlouhodobě platí, že ČR má s Malajsií výrazně negativní obchodní bilanci. Ve struktuře vzájemného obchodu ČR s Malajsií oboustranně tradičně dominují elektronické komponenty (procesory, části vysílačů, rozvaděče, paměťové jednotky, polovodičová paměťová zařízení, tištěné obvody), mezi dovozními položkami je pak dále např. kaučuk, významnou českou vývozní položkou v roce 2020 pak byly také zápalnice, syrovátka či parní turbíny.

Obchodní výměna s ČR (mil. CZK)

	2018	2019	2020	2021	2022
Export z ČR (mld. CZK)	4,6	4,6	4,3	N/A	N/A
Import do ČR (mld. CZK)	34,8	37,8	49,1	N/A	N/A
Saldo s ČR (mld. CZK)	30,2	33,2	44,8	N/A	N/A

Zdroj: ČSÚ

3.2 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

V roce 2010 byla započata jednání o Dohodě o volném obchodu mezi EU a Malajsií. Tato jednání od roku 2013 nedoznala výraznějších pokroků a čeká se na další řádné kolo jednání. Situaci navíc komplikuje přijaté nařízení Evropské komise v přenesené pravomoci doplňující směrnici

(EU) 2018/2001 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů, která dle malajsijské vlády diskriminuje palmový olej používaný v biopalivech. Text Dohody o partnerství (PCA) byl finalizován a odsouhlasen vedoucími vyjednávacích týmů v dubnu 2016. Datum podepsání dohody zatím není známo. V oblasti udržitelného rozvoje a životního prostředí spolupracuje EU s Malajsií v oblasti obnovitelných energií, zelených technologií a udržitelného lesnictví a za tímto účelem byl ustanoven každoroční tzv. policy dialogue k zeleným technologiím a klimatickým změnám.

Smlouvy s ČR

V hospodářsko-obchodní oblasti jsou nejvýznamnějšími uzavřenými dohodami dohoda o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu (9. 3. 1998) a dohoda o vzájemné ochraně a podpoře investic (3. 12. 1998). V roce 2020 byla podepsána Smlouva o právní pomoci mezi Českou republikou a Malajsií ve věcech trestních. I nadále zůstává aktuální otázka sjednání dohody o hospodářské spolupráci mezi ČR a Malajsií. Návrh dohody byl na expertní úrovni předložen malajsijské straně v roce 2019, doposud ovšem bez odezvy. Hlavními navrhovanými prioritními oblastmi spolupráce jsou například těžební průmysl, ICT, vesmírné technologie, zdravotnické přístroje a zařízení. Návrh počítá také s vytvořením smíšeného hospodářského výboru, kterému bude předsedat zástupce českého Ministerstva průmyslu a obchodu a zástupce malajsijského ministerstva mezinárodního obchodu a průmyslu.

3.3 Rozvojová spolupráce

Malajsie není klasickým příjemcem rozvojové pomoci, velká většina rozvojových projektů v zemi se týká spíše technické pomoci v oblasti vyššího a učňovského vzdělávání, dobrého vládnutí, či životního prostředí. Česká republika Malajsií neposkytuje oficiální rozvojovou pomoc a ani ji od Malajsie nepřijímá. V letech 2007-2014 probíhaly české projekty rozvoje a humanitární spolupráce zaměřené na pomoc barmským uprchlíkům v Malajsií. Projekty byly financovány z prostředků Ministerstva zahraničních věcí prostřednictvím místní nevládní organizace Mercy Malaysia, místní pobočky UNHCR a dalších NGO.

3.4 Perspektivní obory (MOP)

Malajsijský trh skýtá obchodní příležitosti pro české exportéry, kteří dokáží nabídnout inovativní a vyspělé technologie a systémy v perspektivních sektorech, jako je například letecký průmysl, ICT, vodohospodářský průmysl, zdravotnictví, ale také obranné a bezpečnostní technologie apod.

► Civilní letecký průmysl

Malaysian Aerospace Industry Blueprint 2015–2030 mapuje dlouhodobý plán rozvoje leteckého průmyslu, dle kterého by se do roku 2030 měla Malajsie stát regionálním lídrem v oblasti leteckého průmyslu. Letecký průmysl v roce 2019 v Malajsií vygeneroval 16 mld. MYR (3,75 mld. USD). V roce 2018 bylo schváleno 11 projektů s celkovými investicemi 816,3 mil. MYR (191,3 mil. USD), z čehož 41 % byly zahraniční investice. Očekává se, že schválené projekty vytvoří celkem 2 442 pracovních příležitostí. Do roku 2030 by mělo toto číslo vzrůst na 32,5 mld. MYR (7,6 mld. USD) a do roku 2037 by mělo přibýt dalších 19 tis. pracovních míst. Těžišťe aktivit v leteckém sektoru se v Malajsií nachází v oblasti MRO (údržby, opravy, renovace). Trvalou tendencí je posun ve výrobně-logistickém řetězci k produktům s vyšší přidanou hodnotou. Kromě transferu know-how (například participace na vývoji pokročilých materiálů a designu) by ČR mohla do Malajsie dodávat i tradiční exportní položky v tomto oboru. Zájem je v Malajsií například o sofistikované telekomunikační systémy jak v oblasti obrany, tak k civilnímu využití. Potenciál je také možné spatřovat ve výcviku pracovní síly, a to jak pilotů, tak mechaniků či pracovníků ve výrobě. Dalšími možnostmi jsou dodávky UAV k ochraně hranic i strategické infrastruktury, menších dopravních letounů pro účely lokální přepravy či modernizace menších letišť. Kromě výše uvedených tradičních segmentů se Malajsie nově specializuje na oblast „New Space Economy/Space 4.0“. Malajsie směřuje svůj zájem k vesmírným technologiím a má zájem na mezinárodní spolupráci nejen se zeměmi regionu.

► ICT

Malajsie se snaží zařadit mezi vyspělé ekonomiky a ICT jsou přímo definovány jako jedna z klíčových národních prioritních oblastí 12. ekonomického transformačního programu Malajsie pro roky 2021–2025. V Malajsií probíhá s přímou podporou vlády digitální transformace a elektronizace jednotlivých sektorů ekonomiky, včetně státní správy, s důrazem na kybernetickou bezpečnost. Zároveň probíhá projekt DESA – modernizace ICT infrastruktury s cílem pokrytí urbanizovaných i periferních oblastí a zabezpečení internetového připojení do roku 2050 pro 95 % malajsijské populace, přičemž většinu z tohoto by mělo tvořit 4G a 5G pokrytí. Digitální ekonomika se v roce 2019 podílela na vládních příjmech z 18,5 % (267,7 mld. MYR, tj. 62,7 mld. USD), z čehož téměř polovinu tvořil e-commerce (115,5 mld. MYR, tj. 27 mld. USD). V roce 2017 představila malajsijská vláda projekt Digital Free Trade Zone, který má za cíl udělat z Malajsie regionální centrum elektronického obchodu za pomoci odstranění administrativních a jiných netarifních bariér. Malajsie má za cíl zdvojnásobit růst e-commerce v zemi a do roku 2020 zvýšit podíl HDP na zhruba 111 mld. MYR (26 mld. USD). Příležitosti je možné spatřovat zejména ve vývoji smart city mobilních aplikací (například platba jízdného pro veřejné dopravy, dovážka jídla, hry), e-commerce či vývoje řídicích systémů infrastruktury (křižovatky). Šanci mají uživatelsky přívětivé inovativní produkty. Vedle aplikací jsou potenciálně zajímavými také služby v oblasti ICT, například grafický design

či ICT školení a certifikace (AutoCAD a další programy, které ve svých oborech představují standard), velmi dynamicky se rozvíjejícím odvětvím je také herní vývojářský průmysl.

► **Vodohospodářský a odpadní průmysl**

V oblasti vodohospodářství Malajsie dlouhodobě zaostává především v oblasti sběru použité vody, kanalizační a čistící systémy ve svém rozvoji zaostaly za rozvojem vodovodní sítě, a především ostrovní část Malajsie (státy Sarawak, Sabah) bude muset v nadcházejících letech investovat značné prostředky do jejich vybudování. Hlavní hráč v oblasti čištění odpadních vod plánuje standardizaci a modernizaci kanalizační sítě tak, aby se omezily její environmentální vlivy (zápach, znečištění) a zároveň bylo možné zpracování většího množství vody. Vláda do roku 2035 plánuje postavit přes 50 čistíren odpadních vod s celkovou investicí do 2 mld. MYR (469 mil. USD). Malajsie v souladu s „Shared Prosperity Vision 2030“ a dalšími vládními strategiemi usiluje také o redukci pevného odpadu. Více než 50 % pevného odpadu tvoří odpad organický (zejména nezužitkované potraviny). Další výzvou je vysoká míra skládkování a nízká míra zpracování pevného odpadu – například kogenerací, kompostováním. Cílem vlády je dosáhnout 30% míry recyklace odpadu domácností do roku 2030. Perspektivními sektory jsou například čištění odpadních vod, dodávky monitorovacích vybavení, pump, provzdušňovačů, filtrů či průmyslových čističek, technologie nakládání s nebezpečným odpadem, recyklace a čištění v oblasti těžby a zpracování ropy a zemního plynu (minimalizace environmentálních dopadů, zvýšení energetické efektivity), průmyslové čištění vzduchu, monitorovací vybavení, a to i pro automobily, ale také environmentální poradenství, audit, hodnocení.

► **Zdravotnický a farmaceutický průmysl**

Existuje potenciál pro další růst exportu v této oblasti, zejména díky růstu sektoru jako celku. V Malajsi existuje jak privátní, tak veřejné zdravotnictví na poměrně vysoké úrovni. Chystají se další investice do rozšiřování sítě nemocnic a specializovaných klinik. Ambicí Malajsie je stát se regionálním a světovým centrem pro zdravotnickou turistiku (zejména stát Penang). Velkou část spotřebního zdravotnického materiálu pokryje domácí výroba (Malajsie je velmoc ve výrobě latexových rukavic) a poptávka po jednodušších levnějších přístrojích je saturována výrobou v regionu. ČR se může podílet dovozem inovativních pokročilých výrobků (nemocniční postele, křesla, pokročilé přístroje) či subdodávkami při stavbě nových zdravotnických zařízení (působí zde rakouská nadnárodní společnost, která ve spolupráci s českými firmami spolupracuje při stavbě nemocnic v dalších zemích regionu).

Malajsie: Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu | BusinessInfo.cz

4 Kulturní a obchodní jednání

Podkapitoly:

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

4.1 Úvod

Znalost základních pravidel obecně přijatelného chování a zvyklostí v obchodním styku je v multikulturní Malajsii naprosto klíčová. Je nezbytné připomenout, že v Malajsii žijí tři, co do kultury velmi odlišná etnika – většinové malajské (cca 60 %), čínské (23 %) a indické (7 %) – a je velmi žádoucí dopředu zjistit informaci o etnické příslušnosti malajsijského obchodního partnera a tomu uzpůsobit své chování a svá očekávání. Zároveň je ale třeba respektovat, že všichni obyvatelé Malajsie, bez ohledu na jejich etnický původ, se cítí být MALAJSIJCI, nikoli Malajci, Číňany nebo Indý a je třeba umět dobře rozlišovat mezi Malay a Malaysian.

4.2 Oslovení

Pro prvotní kontakt je ideální se do teritoria vydat osobně – např. v rámci návštěvy veletrhu, výstavy či konference. Způsob oslovení malajsijských firem „na dálku“, např. e-mailem či telefonicky, příliš dobře nefunguje. Osobní doporučení naopak otevírá dveře překvapivě snadno, směrem k malajsijským úřadům pak také hraje klíčovou roli doporučení či zprostředkování prvotního kontaktu zastupitelským úřadem. Pokud jde o konkrétní oslovení během prvního kontaktu, obecně při oslovení uvádíme Mr./Ms. a první jméno (pokud si nejsme jisti, je na místě přečíst jméno celé - 3 etnika znamenají 3 různá pořadí jmen na vizitkách). V Malajsii ale existuje také řada získaných titulů (státních vyznamenání) - Dato, Datuk, Sri, Tan Sri, Tun, ale také YB (honorable). Ty je třeba vždy uvést, a to i v kombinaci jen s křestním jménem, např. Datuk Patrick. Malajsijsci velmi dbají na formální zdvořilost, respektují starší osoby a společenské postavení partnerů.

4.3 Obchodní schůzka

Před samotným prvním setkáním je nezbytné, aby partner měl dostatečné informace o české firmě a projednávaném obchodním záměru. Tuto informaci je třeba zaslat písemně a včas před navrhovaným termínem setkání. Teprve po předchozím písemném představení je vhodné žádat o schůzku, nejlépe opět písemně (s informacemi o účastnících schůzky, zvyšuje to důvěryhodnost českého subjektu), následně telefonicky. Ideální je, jestliže českou firmu partnerovi může doporučit třetí strana, které partner důvěřuje. Na jednání/schůzku je vhodné mít malý dárek a samozřejmě dostatečné množství reprezentativních profilů firmy a nabízené výrobní produkce. Kvalitně zpracované tištěné materiály jsou v Malajsii nutností a někdy opak bývá zbytečným důvodem k vyvolání špatného dojmu či dokonce nedůvěry. Na prvotřídní marketing si Malajsie potrpí.

Většinově muslimská Malajsie drží pracovní týden od pondělí do pátku (kromě států Kelantan a Terengganu, které mají dny volna v pátek a sobotu). První jednání zpravidla začínají až v 9:30, odpoledne pak nejčastěji ve 14:00. V pátek je třeba počítat s volnějším odpolednem po hlavní polední modlitbě. Číňané a Indové jsou v timingu schůzek mnohem flexibilnější, běžné je pracovní nasazení do pozdních hodin, schůzka v 17 hod není výjimkou. Dochvilnost je obecně dodržována, nicméně zpoždění s ohledem na dopravní situaci ve větších městech je tolerováno a změny v programu z rozumných důvodů bývají přijaty víceméně chápavě.

Na některé aspekty společenské etikety se v Malajsii klade velký důraz. Mezi ně patří představování a výměna vizitek. Důležitým lidem je vhodné vizitku podávat oběma rukama, v každém případě je nutno podat a přijmout vizitku z rukou do rukou. V případě velkých delegací se v úvodu může výměna vizitek odehrát jen mezi služebně nejstaršími, ostatní si mohou vyměnit vizitky po skončení jednání. Při podání ruky je třeba rozlišovat, zda jde o muslima či nikoli. Je pravidlem, že malajská část obyvatel je většinově muslimská. Obecně tedy platí, že obchodní partner/muž by se měl vyvarovat podání ruky ženě muslimce, ta ji v takovém případě musí odmítnout. Žena ženě podat ruku může a je to

běžné. Obchodní partner/žena zase naopak by měla zůstat zdrženlivá k podání ruky muži muslimovi. V případě, že to ale žena udělá, muž muslim podání ruky někdy chápavě opětuje, někdy nikoli a přiloží si pouze ruku na srdce. Muž muži podá ruku velmi rád. Lehkým ukloněním hlavy se ale nikdy nic nezkaží. U Číňanů a Indů platí námi uplatňovaná pravidla.

Malajsijsí partneři překvapí velkou profesionalitou a s časem se na obchodních jednáních pracuje efektivně. Malajsijsí partneři bývají dobře připraveni a kladou mnoho otázek. Jednání se tak po lehkém konverzačním úvodu, který je nutností, velmi rychle dostávají do větších detailů v konstruktivní a strukturované debatě. První kola vedená po celou dobu v obecnější rovině jsou spíše výjimkou. Na rozdíl od okolních států ASEANu se ještě v průběhu jednání často dozvíte, co si doopravdy myslí.

Je ale podstatné rozlišovat, koho máte na druhé straně: obecně platí, že malajsijsí Číňané jsou mnohem přátelštější a otevřenější než v samotné Číně. Při jednání jsou usměvaví, ale řeč těla je spíše plochá. Na druhou stranu Indové jsou velmi výřeční, jejich mimika a gesta jsou intenzivní. Lze také pozorovat určité rozdíly v jednání s obyvateli malajsijských států na Z pobřeží a na V pobřeží poloostrovní části Malajsie. Východní státy Kelantan a Terengganu jsou velmi ortodoxní a platí tam více méně pravidla pro obchodní jednání v arabských státech. Zbytek států na poloostrově je mnohem etnicky rozmanitější a platí tam tedy spíše zmíněné etnické než teritoriální rozdíly. Ještě jiná je pak situace na Borneu ve státech Sarawak a Sabah. Tam je etnická diverzita patrná ještě více a obecně panuje názor, že obchodní partneři v této části Malajsie jsou uctivější, přátelštější a více si váží vašeho zájmu.

Není vhodné, resp. obvyklé, nabízet při obchodních jednáních alkohol. Je třeba si dát pozor, zda není přítomen zástupce muslimských Malajců. V běžném životě jsou oproti ostatním muslimským státům k alkoholu u stolu velmi tolerantní, u toho jednání je to spíše nevhodné. Co se týče dress code, je Malajsie – a opět je to dáno její etnickou a náboženskou rozmanitostí - překvapivě velmi tolerantní. Ač v tropické zemi, všudypřítomné klimatizace nutí ke klasickému společenskému oblečení, na které jsme zvyklí v našich zeměpisných šířkách s tím, že pokud si během jednání odložíte, není to považováno za společenský prohřešek. Striktní zahalování u žen není vyžadováno.

Počet členů jednacího týmu záleží především na velikosti české firmy. V ideálním případě by měl být složen z obchodního ředitele a alespoň jednoho technického pracovníka, který je schopen podat podrobné informace o technických detailech nabízeného produktu. Věk a genderové složení týmu nehraje zásadní roli. V Malajsií není zvykem zvat obchodní partnery přímo do svého obydlí, nicméně hlavně indická, ale i čínská část obyvatelstva je proslulá svou nadměrnou pohostinností, a to i v případě, kdy partnery ještě příliš nepoznali, mimo domov.

4.4 Komunikace

Malajsie je bývalou britskou kolonií a úroveň angličtiny je stále většinou velmi vysoká, a to jak v psaném, tak mluveném projevu. Všichni ve firmách (až na nejnižší pozice, kde je úroveň AJ slabší) mluví plynule anglicky a angličtina je také oficiálním společným jazykem, kterým se komunikuje na úrovni státní správy i mezi administrativou a soukromým sektorem. Je také hlavním jednacím jazykem v obchodním styku obecně. Čínská i indická populace hovoří angličtinou jako svým druhým mateřským jazykem. Malajská většina obyvatel v rodině tímto jazykem nekomunikuje, nicméně v pracovním prostředí ho všichni ovládají bez větších problémů, tlumočník není třeba.

Čínští partneři velmi ocení komunikaci v čínštině (používána je zejména mandarínština, kantonština a hokkien). Také v případě Malajců není ku škodě naučit se alespoň základní fráze v malajském jazyce (bahasa melayu). Indická komunita se mezi sebou dorozumívá vesměs tamilsky. Všechna tři hlavní etnika jsou velmi přátelská a spojuje je hrdosť na místní kuchyni. Je to tedy zaručený ice breaker kdykoli a s kýmkoli. Komunikační faux pas jsou odpustitelná, pokud proti vám ale sedí malajský muslim, je přeci jen vhodnější vyhnout se konverzaci o vepřovém a alkoholu a vyvarovat se také např. dvojsmyslných žertů a žertování na náboženská témata. Nejsou také obvyklé projevy důvěrného chování (poplácávání po zádech, objímání, líbání apod.).

Pro Malajsií je také obvyklou praxí sledovat vzájemnou komunikaci a podnikat kroky k jejímu případnému obnovení. Po uplynutí obvyklé doby pro odpověď e-mailem může být účinné připomenout komunikaci telefonicky. Vysokou efektivitu v tomto ohledu také vykazují mobilní komunikační aplikace (nejčastěji Whatsapp, pro čínskou komunitu také WeChat).

4.5 Doporučení

Průnik na malajsijský trh vyžaduje notnou dávku trpělivosti a ochotu přizpůsobit se místní mentalitě v průběhu navazování nových obchodních kontaktů i při samotných jednáních. Základem úspěchu je osobní jednání a častá přítomnost v teritoriu. Rozhodně doporučujeme angažovat místního zástupce nebo založit reprezentační kancelář či pobočku v teritoriu. Neznalost poměrů na místním trhu také nahrává podvodům, avšak zde se téměř výhradně jedná o nedostatečně prověřené kontakty z mezinárodních obchodních portálů, přičemž tyto kontakty v konečném důsledku nemusí z Malajsie vůbec pocházet. Doporučuje se zvýšená obezřetnost při zajišťování dodržení podmínek dohod.

Další důležitou zásadou je nepodceňovat malajsijské partnery! Často proti vám může stát vlivný a movitý obchodník s několikasetletou rodinnou tradicí či absolvent nejprestižnějších světových univerzit. Vždy je nutné zjistit o partnerovi jeho etnický původ a respektovat dle toho specifické kulturní a náboženské zvyklosti. Zároveň je důležité připravit se na velkou efektivitu, která ale přichází v pozdějším stádiu, než je

pro nás obvyklé. Je ale třeba neztrácet nervy a nesnažit se jim vnucovat svůj timing, tvrdým, příliš sebejistým vystupováním nezmůžete tolik jako klidným a zdvořilým přístupem. Je vždy dobré být do detailu připravený již od první schůzky a být v argumentaci konkrétní. Navázat s partnerem příjemnou konverzací je základ, Malajsijci jsou velmi usměvaví a přátelští a je třeba jim umět oplácet stejnou měrou.

4.6 Státní svátky

Malajsie má velké množství státních svátků na národní úrovni, jelikož respektuje všechny hlavní svátky všech hlavních náboženství. Vedle toho jsou pak ještě vyhlášovány svátky na úrovni jednotlivých států federace, tyto jsou často pohyblivé, a je třeba proto před cestou do teritoria pečlivě ověřovat, zda se vás některý z nich nedotkne.

Veškeré obyvatelstvo drží oficiální státní svátky muslimské – Ramadán (se svátky Hari Raya Aidilfitri a Hari Raya Haji), Awal Muharram, narození proroka Muhammada, čínské/buddhistické Čínský nový rok, Wesak Day, hinduistické Thaipusam, Deepavali/Diwali i křesťanské Vánoce. Dále pak také Nový rok, Den práce, Oficiální královny narozeniny (Agong's Birthday), Den nezávislosti (Merdeka Day) či Malaysia Day. Na Borneu se slaví také Velikonoce.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

5.1 Vstup na trh

Vzhledem ke kulturním odlišnostem a geografické vzdálenosti mezi Malajsií a ČR je proniknutí na místní trh vysoce obtížné bez místního zástupce nebo založení vlastní pobočky/reprezentační kanceláře. Tři hlavní etnika zastoupená v Malajsií (Malajci, Číňané a Indové) tvoří do určité míry specifické skupiny spotřebitelů, které se navzájem liší a v případě určitého druhu zboží mohou představovat tři odlišné tržní segmenty, které se vyznačují různými preferencemi, ale například i různou výší příjmů.

Pokud chce exportér uspět například s nabídkou určitého druhu luxusního zboží, neměl by se dobrovolně diskvalifikovat tím, že uzavře smlouvu o výhradním zastupování se společností, která nemá dobrou obchodní vazbu na majetnou čínskou komunitu. V každém případě by zástupce měl mít sídlo v Malajsií, protože forma nerezidentních zástupců (např. ze Singapuru či Thajska) nebývá efektivní. Místní obchodní komunita i obyvatelstvo naopak příznivě reaguje na přítomnost autorizovaného servisu pro zboží či jakékoli další zviditelnění vlastní přítomnosti. Přítomnost zastoupení dodává na kredibilitě.

Ve stále vyšší míře je významným faktorem získání certifikace „halal“. Ze zákona se povinnost této certifikace vztahuje pouze na některé potravinářské výrobky (maso, mléčné výrobky apod.), avšak často místní distributoři požadují předložení halal certifikace i na výrobky, kde to není povinné, a to čistě z důvodu potenciálně v yšších tržeb (muslimové tvoří 65 %-70 % obyvatelstva, které je systematicky vybízeno ke spotřebitelské obezřetnosti, a právě upřednostňování halal certifikovaných výrobků). V posledních letech existují i tendence uplatňování halal certifikace na celé dodavatelsko-odběratelské řetězce.

Získání halal certifikace u malajsijského úřadu JAKIM (Department of Islamic Development Malaysia) je poměrně obtížné. Mezi hlavní podmínky patří, aby výrobní podnik byl zcela vyhrazen halal produkci. Alternativou k náročnému a nákladnému procesu certifikace úřadem JAKIM je získání certifikátu od některé z evropských autorit figurujících na seznamu uznaných certifikací úřadem JAKIM.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Průnik na malajsijský trh vyžaduje notnou dávku trpělivosti a ochotu přizpůsobit se místní mentalitě v průběhu navazování nových obchodních kontaktů i při samotných jednáních. Doporučujeme angažovat místního zástupce nebo založit reprezentační kancelář či pobočku v teritoriu.

Pro zahraniční společnosti existují dvě možnosti fungování v Malajsií, a to: 1/ založení místní společnosti a 2/ založení reprezentační kanceláře. Companies Act z roku 2016 značně zjednodušil proces zakládání společností, zejména co se týče administrativní zátěže. Valnou většinu kroků lze provést dálkově prostřednictvím portálu MycoID. Tento portál umožňuje také provádět dálkové platby za poplatky k jednotlivým úkonům. Registraci uživatele do portálu je stále nutné verifikovat osobně u nejbližší přepážky SSM (malajsijský obchodní rejstřík), tudíž pro uživatele v zahraničí nejde o zcela pohodlnou možnost. V praxi je nadále řada firem zakládána osobně. Praktické kroky k založení společnosti je možné nalézt v manuálu MycoID.

V Malajsií lze založit společnost soukromou nebo veřejnou. Společnost může být založena jako akciová společnost, společnost s ručením

omezeným nebo společností s ručením neomezeným. Společnost s ručením omezeným je možné založit pouze jako veřejnou. V případě soukromé společnosti postačí při registraci doložit jednoho malajsijského jednatele a jednoho společníka. V případě veřejné společnosti je nutné doložit malajsijské jednatele alespoň dva.

Pro zcela nejjednodušší založení společnosti s ručením omezením je nutné doložit pouze jednu osobu jednatele s trvalým pobytem v Malajsii, není v řadě případů nutné při založení společnosti dokládat společenskou smlouvu. Je však nutné doložit souhlas jednatele/jednatelů se jmenováním do funkce. Po založení společnosti je taktéž nutné jmenovat tajemníka společnosti (company secretary). Tuto povinnost je možné ošetřit smlouvou se specializovanou společností. Zapsání společnosti je do značné míry závislé na její formě a návazně tedy na množství doprovodné dokumentace. V případě jediného vlastníka společnosti s ručením omezením se jedná o proces, který je při osobním podání vyřízen „na počkání“ a v případě dálkového podání v řádu dnů (ověření dokumentů zaslaných online prostřednictvím portálu MycoID).

Reprezentační kanceláři se rozumí kancelář zahraniční společnosti v oblasti služeb či zpracovatelského průmyslu, která pro centrálu vyvíjí určité, avšak nekomerční funkce, a centrálu reprezentuje. Žádost o registraci reprezentační kanceláře je nutné podat malajsijské agentuře na podporu investic MIDA.

5.3 Marketing a komunikace

Požadavky na propagaci, marketing a reklamu jsou podobné jako ve všech ekonomicky vyspělých zemích světa. Je možné využít místní tisk (v anglickém, malajském, čínském nebo tamilském jazyce), televizní a rozhlasové vysílání, internet, direct mailing apod.

Oblast reklamy a propagace je samoregulována Radou pro reklamní standardy (ASA), která se skládá z asociace zadavatelů reklamy, Asociace akreditovaných reklamních agentur, Asociace vydavatelů novin, Asociace venkovní reklamy a Asociace mediálních specialistů. Tato asociace se řídí kodexem, který zdůrazňuje principy rovné soutěže, multietnické složení Malajsie a poctivou povahu reklamy. V praxi však do reklamy zasahují také předpisy regulující média, kde je zvláštní pozornost věnována obsahu, který by mohl vzbudit pohoršení z náboženských důvodů. Zveřejňované texty a fotografie nebo filmové záběry musejí být tedy do značné míry v souladu s muslimskou morálkou. V Malajsii lze využít služeb malých grafických a audiovizuálních studií, která nabízejí základní služby za relativně nízké ceny, nebo velkých reklamních agentur, která fungují stejně dobře jako agentury ve vyspělých zemích, ovšem jejich ceny jsou vyšší.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Ochrana práv duševního vlastnictví v Malajsii se v současné době vztahuje na patenty, ochranné známky, průmyslové vzory, zeměpisná označení, topologie integrovaných obvodů. Malajsie je členem Světové organizace pro duševní vlastnictví WIPO, je signatářem jak Pařížské, tak Bernské konvence, které upravují ochranu duševního vlastnictví a také signatářem dohody TRIPS, podepsané pod záštitou Světové obchodní organizace. Malajsijské zákony týkající se ochrany práv duševního vlastnictví jsou tudíž v souladu s mezinárodními standardy a teoreticky poskytují adekvátní ochranu jak domácím, tak zahraničním investorům.

Ústředním orgánem pro otázky duševního vlastnictví je Intellectual Property Corporation of Malaysia (MyIPO). Patentová legislativa - Patents act 1983 a Patents Regulations 1986 – poskytuje v souladu s dohodou TRIPS ochranu na období 20 let od podání přihlášky. Ochranné známky jsou řešeny v rámci Trade Marks Act 1976 a Trade Marks Regulations 1997. Zákon poskytuje ochranu registrovaných obchodních značek v Malajsii. V souladu s dohodou TRIPS neumožňuje Malajsie registraci známých obchodních značek neautorizovanými osobami a zajišťuje opatření na hranicích k zabránění dovozu padělaného zboží do země. Malajsie však není stranou Madridské úmluvy o mezinárodním zápisu ochranných známek, tudíž je nutné v případě hromadné mezinárodní registrace provést separátní registraci v Malajsii. Copyright Act z r. 1987 poskytuje ucelenou ochranu autorských práv. Ochrana v literární, hudební nebo výtvarné činnosti je poskytována doživotně a na dalších 50 let po úmrtí autora. Pokud jde o zvukové nahrávky, záznamy a filmy, ochrana je poskytována na 50 let od data prvního zveřejnění nebo vyhotovení díla.

O ochranu ve všech shora uvedených kategoriích je možné žádat i online. V posledních několika letech posiluje vláda Malajsie vynutitelnost existující legislativy v oblasti ochrany duševního vlastnictví, zejména z důvodu porušování autorských práv a používání obchodních značek. Přesto je však zřejmé, že v některých oblastech problémy přetrvávají, například ve výrobě pirátských kopií optických disků a padělaní značkových výrobků.

5.5 Trh veřejných zakázek

Malajsijská vláda, její orgány a veřejné agentury mají oprávnění k přímému nákupu zboží a služeb do výše 50 000 RM. V případě prací (např. stavba, rekonstrukce, oprava), mohou zakázku nad 20 000 přímo zadat registrovanému kontraktorovi. Nad tuto částku a do výše 500.000

RM již tyto entity mají za povinnost požádat o alespoň pět nabídek od firem/kontraktorů registrovaných u vlády a vládních agentur. Povinnost vyhlásit tendr nastává u zakázek s vyšší hodnotou než 500.000 RM. Dohledem nad zadáváním veřejných zakázek jsou pověřena jednotlivá ministerstva, která ke specifikacím ustanoví technickou komisi. Nabídky jsou posuzovány hodnotícími komisemi, resp. dvěma samostatnými komisemi (technickou a finanční), jsou zpracovány a předány výboru příslušného resortu k rozhodnutí (Ministries/Departments Board). Pokud by však veřejná obchodní soutěž přesáhla částku 50 mil. RM (cca 12 mil. USD), jsou nabídky s vypracovaným doporučením předány Ministerstvu financí ke konečnému rozhodnutí.

Domácí i zahraniční uchazeči se musejí zaregistrovat u Ministerstva financí. V případě dodávek pro velké státní společnosti (např. elektrárenská společnost Tenaga Nasional, nebo ropná společnost Petroliaam Nasional – Petronas) je třeba být registrován navíc přímo u nich. V případě stavebnictví je vyžadována registrace u Construction Industry Development Board – CIDB. Ve specifických případech, kdy místním subjektům chybí expertiza a kapacity, veřejná obchodní soutěž je otevřena účasti společným podnikům místní firmy se zahraničním dodavatelem, za účelem podpory transferu technologií. Mezinárodní tendry jsou vypisovány jen v situacích, kdy nelze daný výrobek/službu získat na místním trhu a kdy výše uvedené společné podniky nejsou možné. Podíl zahraničních firem na dodávkách může být v některých případech limitován určitou procentuální hranicí (např. 30 % hodnoty kontraktu). Některé tendry jsou vyhrazeny jen pro firmy vlastněné etnickými Malajci a nemají k nim přístup ani zahraniční společnosti, ani malajsijské firmy vlastněné místními Číňany či Indy. Přestože jsou některé tendry alespoň částečně přístupné i účastníkům ze zahraničí, jedná se vesměs o účastníky již v Malajsii řádně registrované a zpravidla ve společném podniku s místním subjektem. Nezřídká mají totiž případní účastníci veřejné obchodní soutěže velmi krátký čas na to, aby se dostavili na místo dodávky (montáže) a na základě tendrové dokumentace včas vypracovali a předložili soutěžní nabídku. Informace o vypsaných tendrech lze získat na internetových vládních stránkách, na portálu eperolehan, na webových stránkách jednotlivých ministerstev, nebo na stránkách státních firem.

Obecné informace k veřejným zakázkám v Malajsii a jejich pravidlům jsou k dispozici zde: https://www.treasury.gov.my/pdf/lain-lain/msia_regime.pdf.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Nabídky zboží se v Malajsii standardně předkládají v anglickém jazyce, a to zpravidla na bázi CIF. Platební styk probíhá ve volně směnitelných měnách (USD, EUR). Není však výjimkou dodací parita FOB, kdy dovozce využije služeb malajsijských dopravců a pojišťoven. Na začátku při navazování obchodní spolupráce se používají dokumentární platby, zejména neodvolatelný a potvrzený dokumentární akreditiv (L/C). Později lze u ověřených a prokazatelně solventních dovozců akceptovat i méně bezpečné platební nástroje, jako je například dokumentární inkaso (D/P). Neznalost poměrů na místním trhu nahrává podvodům, avšak zde se téměř výhradně jedná o nedostatečně prověřené kontakty z mezinárodních obchodních portálů, přičemž tyto kontakty v konečném důsledku nemusí z Malajsie vůbec pocházet.

Platební morálka v zemi je standardní. Nelze však vyloučit, že se exportér při realizaci inkasa dostane do konfrontace s asijskými kulturními specifiky. Při realizaci dodávek strojů a zařízení je obvyklé vyžadovat akontaci. Při dovozech do ČR se doporučuje poskytovat zálohy na platby jen po konzultaci s bankou. Malajsie dosud patří k zemím s nízkým úvěrovým rizikem a s vysokým ratingovým ohodnocením, nicméně všeobecně se doporučuje volit dobré zajištění pohledávek a plateb vhodnými platebními nástroji. V případě problému lze, tak jako ve většině vyspělých zemí světa, obchodní spory řešit prostřednictvím soudů nebo arbitráží. Před uzavíráním obchodních smluv je dobré vymezit příslušnost soudů v případě sporů, pokud je to možné a neodporuje to povaze smluvního vztahu, z něhož by příslušnost právního systému vyplývala jinak.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Platná bezvízová dohoda umožňuje občanům ČR bezvízový pobyt na území Malajsie po dobu nepřesahující 3 měsíce (tj. 90 dnů). Při vstupu na území Malajsie je místními imigračními úřady požadována platnost pasu minimálně 6 měsíců nad dobu povoleného pobytu. V Malajsii není zavedena přihlašovací povinnost. Z hlediska pobytu a cestování představuje Malajsie v regionu jihovýchodní Asie vyspělou a v zásadě bezpečnou zemi. Cestovatelům doporučujeme dodržovat základní bezpečnostní pravidla a také dbát na dodržování základních hygienických pravidel: pít pouze balenou pitnou vodu, ovoce a zeleninu před jídlem omýt tekoucí vodou a zejména si často mýt ruce

Malajsie je vyspělou zemí s fungující infrastrukturou, pronájem aut, rezervace hotelů a další služby lze provést bez problému, preferován je bezhotovostní styk, základní hotovost v místní měně (malajsijský ringgit) doporučujeme vybrat prostřednictvím platební karty jakékoli české nebo zahraniční banky či využít některé z četných směnárů.

Celní prohlídka je zpravidla důkladná, ale korektní. Je přísně zakázáno přechovávat, dovážet a vyvážet jakékoliv drogy a jiné omamné prostředky. Porušení těchto předpisů má za následek velmi tvrdé postihy, včetně trestu smrti. Dále malajsijské zákony přísně zakazují dovážet a vyvážet následující druhy zboží: pornografické materiály a časopisy s touto tematikou; předměty se židovskou symbolikou; výrobky pocházející z Izraele; předměty s reprodukcí koránu; střelné a sečné zbraně; zboží podobající se injekčním stříkačkám; mořské korály; želví vejce atd. Dovoz a vývoz místní i cizí měny (včetně cestovních šeků) je možný bez omezení. V případě, že se jedná o částku, která přesahuje

ekvivalent 10 000,- USD, je nutné toto deklarovat v celním formuláři č. 22.

Zdravotní péče je v Malajsii na dobré úrovni, především pokud jde o soukromá zdravotnická zařízení. Všechny poplatky je třeba hradit ihned po ošetření či zákroku. Velvyslanectví doporučuje všem cestovatelům do Malajsie sjednat si standardní zdravotní cestovní pojištění. Dobré zkušenosti jsou např. s nemocnicemi Gleneagles, Prince Court nebo Pantai Hospital v Kuala Lumpur. Při dlouhodobějších pobytech se doporučuje očkování proti žloutence (hepatitidě) typu A i B, břišnímu tyfu a japonské encefalitidě. Pro pobyt v tropických deštných pralesích se doporučuje, po předchozí konzultaci s odborným lékařem, vybavení antimalariky. Pro krátkodobé pobyty se prakticky doporučuje pouze platné očkování/přeočkování proti tetanu a používání repelentů (také vzhledem k riziku horečky dengue).

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Při získávání pracovního povolení se na občany naší země vztahují obdobné podmínky jako na ostatní zahraniční pracovníky. Hlavním kontaktním místem pro vydání povolení zahraničního pracovníka je Expatriates Services Division (ESD), spadající pod Immigration Department Malaysia. Žádosti se podávají online na adrese esd.imi.gov.my. Za pracovníka podává žádost malajsijská firma. Žádající firma musí splnit následující požadavky: musí splňovat podmínku minimálního splaceného kapitálu, doložit doporučení instituce monitorující danou pracovní činnost, registrovat pracovní činnosti u monitorující instituce a v neposlední řadě se také zaregistrovat u ESD.

Žádost o povolení zaměstnání pracovníka musí zahrnovat: pasové foto, kompletní kopii cestovního dokladu, průvodní dopis firmy, kde popisuje svoji činnost na hlavičkovém papíru firmy, životopis pracovníka + kopie dokladů o vzdělání, kopii pracovní smlouvy (s razítkem Malaysia Inland Revenue Board), výpis z registru firem (SSM), doporučující dopis z monitorující instituce, kam činnost patří. V případě obnovení pracovního povolení jsou též požadovány vybrané daňové dokumenty, výplatní listky a další doklady dle vyžádání ESD. Minimální mzda v případě kvalifikovaných pracovních míst pro zahraniční pracovníky je vázána na 2 základní typy pobytových titulů (Employment Pass) – v případě povolení zaměstnání EP kategorie I (nejvyšší kvalifikace), je požadavek na získání tohoto povolení mzda v minimální výši 10.000 MYR (cca 55.000 Kč), v případě EP kategorie II musí být zaručena mzda cizinci v rozmezí 5.000-9.999 MYR (cca 27.500-55.000 Kč). Pro srovnání, pro rok 2020 je zákonem stanovena minimální vyplácená mzda občanům Malajsie 1.200 MYR (cca 6.600 Kč).

Na rozdíl od občanů a osob s trvalým pobytem v Malajsii, zahraniční pracovníci nepodléhají povinnosti platit sociální pojištění (SOCSSO), a tedy nemohou z něj ani benefitovat. Na druhou stranu, zaměstnavatelé musí hradit za zahraniční pracovníky povinné zdravotní pojištění (SKHPPA), ze kterého je v případě potřeby hrazeno léčení ve státních nemocnicích. Zahraniční pracovníci mohou i dobrovolně přispívat do důchodového fondu (EPF), ze kterého lze za zákonem určených podmínek čerpat kromě penze i finance na léčení či pořízení nemovitosti.

5.9 Veletřhy a akce

V Malajsii se koná řada akcí jak lokálního tak regionálního významu. Je třeba ale upozornit na to, že vnější hranice Malajsie zůstanou s největší pravděpodobností zavřené ještě do konce roku 2021. Vstup je umožněn pouze za účelem obchodu či investic za předem daných striktních podmínek, které se dle vývoje případů za den neustále mění. Více informací lze získat zde: <https://safetravel.mida.gov.my/>

V období leden – červen 2021 jsou plánovány: regionálně významný veletrh letecké a námořní obranné techniky LIMA 2021 (březen - přeloženo na 2023), veletrh stovebnictví Ecobuild Southeast Asia (březen - hybridní), Semicon Southeast Asia (květen - fyzická část přesunuta do Singapur), strojírenský veletrh Metaltech (květen - hybridní) či velká konference a veletrh v sektoru kybernetické bezpečnosti a obrany CYDES (červen). Ve druhé polovině roku se budou konat dvě významné akce – vodohospodářský veletrh Water Loss Asia (srpen) a v říjnu pak konference a veletrh zelených technologií IGEM 2021. Aktuální seznam veletrhů a akcí s podrobnostmi a kontakty je k nalezení na webových stránkách vládní agentury MATRADE či webových stránkách Eventseye.

6 Kontakty

Podkapitoly:

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky v Malajsi:

- 1 Adresa: Embassy of the Czech Republic 42/B The Intermark Vista Tower 348 Jalan Tun Razak 50400 Kuala Lumpur, Malaysia
- 1 Tísňová linka pro české občany v nouzi: +60-1-2292 7790 Tel.: +60-3-2166-2900 Fax: +60-3-2166 5700
- 1 E-mail: kualalumpur@embassy.mzv.cz, consular_kualalumpur@embassy.mzv.cz, commerce_kualalumpur@mzv.cz
- 1 Internetové stránky: www.mzv.cz/kualalumpur
- 1 Pracovní doba: pondělí – pátek 8:30 až 17:00 hod. "
- 1 Mapa úřadu je k dispozici na webové stránce ZÚ: https://www.mzv.cz/kualalumpur/cz/nas_urad/index.html

Pro dopravu z letiště KLIA i po hlavním městě Kuala Lumpur lze využít služeb taxi nebo Grab (obdoba Uber), husté sítě několika typů městských vlaků (MRT, Monorail), metra (LRT) či autobusové dopravy. Všechny dopravní prostředky jsou klimatizované. Pro cestu z letiště na velvyslanectví lze využít taxi či vlaku KLIA Express na hlavní nádraží „KL Sentral“ a poté pokračovat taxi, alternativně metrem (LRT) linky Kelana Jaya do zastávky Ampang Park.

Honorární konzulát v Kota Kinabalu:

- 1 Honorární konzul Vincent Tan
- 1 Adresa: Honorary Consulate of the Czech Republic in Kota Kinabalu 2nd Floor, Lot 9, Fortuna Commercial Center, Lrg. Seroja 2 88200, Kota Kinabalu Sabah, Malaysia
- 1 Tel.: +60-88-233731 Fax: +60-88-237769
- 1 e-mail: KotaKinabalu@honorary.mzv.cz
- 1 Pracovní doba: pondělí a středa 9 – 11:30 hod

Zastoupení CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism ani Českých center se v teritoriu nenachází.

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

- 1 záchranka: 999
- 1 nemocnice Gleneagles: +603-4141 3017/3018/ +603-4141 3131 (Kuala Lumpur)
- 1 policie: 999
- 1 požárníci: 994
- 1 informace o telefonních číslech: 103

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

- 1 Úřad předsedy vlády - <http://www.pmo.gov.my>

- 1 Portál státní správy Malajsie - <http://www.malaysia.gov.my>
- 1 Ministerstvo mezinárodního obchodu a průmyslu Malajsie - <http://www.miti.gov.my>
- 1 Ministerstvo zahraničních věcí Malajsie - <http://www.kln.gov.my>
- 1 Ministerstvo vnitra Malajsie - <http://www.moha.gov.my/index.php/en/>
- 1 Ministerstvo obrany - <http://www.mod.gov.my/en/>
- 1 Ministerstvo financí - www.treasury.gov.my/index.php/en/
- 1 Ministerstvo energetiky a přírodních zdrojů - <http://www.ketsa.gov.my/>
- 1 Ministerstvo životního prostředí a vody - <https://www.doe.gov.my>
- 1 Ministerstvo dopravy - www.mot.gov.my/en
- 1 Ministerstvo zdravotnictví - <https://www.moh.gov.my/>
- 1 Ministerstvo pro vědu, technologie a inovace - www.mosti.gov.my/web/en/
- 1 Ministerstvo pro bydlení a místní správu - www.kpkt.gov.my
- 1 Ministerstvo zemědělství a agrární výroby - <http://www.mafi.gov.my/>
- 1 Ministerstvo turismu, umění a kultury - <http://www.motac.gov.my/en/>
- 1 Ministerstvo vysokého školství - <https://www.mohe.gov.my/>
- 1 Ministerstvo školství - <https://www.moe.gov.my/en/home>
- 1 Ministerstvo mládeže a sportu - <http://www.kbs.gov.my/en>
- 1 Delegace EU v Malajsi - https://eeas.europa.eu/delegations/malaysia_en
- 1 EUROCHAM MALAYSIA – EU-malajsijská obchodní a průmyslová komora - www.eurocham.my
- 1 MATRADE - Malajsijská agentura na podporu zahraničního obchodu - www.matrade.gov.my/en/
- 1 MIDA - Malajsijská agentura na podporu investic - www.mida.gov.my
- 1 SMITA - Malajsijská asociace MSP - <https://www.smitaglobal.org/>
- 1 MIGHT – Malajsijská agentura pro pokročilé technologie - <https://www.might.org.my/>
- 1 MTDC - Malajsijská agentura na podporu a rozvoj technologií - www.mtdc.com.my
- 1 MDEC - Malajsijská agentura pro rozvoj digitální ekonomiky - www.mdec.com.my
- 1 FMM – Federace malajsijských výrobců - www.fmm.org.my
- 1 InvestKL – agentura na podporu investic v Kuala Lumpur - www.investkl.gov.my
- 1 Invest Selangor - agentura na podporu investic ve státě Selangor - www.investselangor.my
- 1 InvestPerak Malaysia - agentura na podporu investic ve státě Perak - www.investperak.gov.my
- 1 Invest Penang - agentura na podporu investic ve státě Penang - <https://investpenang.gov.my/>
- 1 Invest Melaka - agentura na podporu investic ve státě Melaka - <https://melakainvest.com/>
- 1 InvestJohor - agentura na podporu investic ve státě Johor - <https://investjohor.gov.my/>
- 1 MICCI – Malajsijská mezinárodní obchodní komora - www.micci.com
- 1 ICC - Mezinárodní obchodní komora v Malajsi - <https://iccmalaysia.org.my/>
- 1 Malajsijská centrální banka - www.bnm.gov.my
- 1 Malajsijská tisková agentura - www.bernama.com/en/
- 1 Deník New Straits Times - www.nst.com.my
- 1 Deník The Star - <http://thestar.com.my>
- 1 Adresář firem - <https://www.yellowpages.my/>
- 1 Obchodní rejstřík - <http://www.ssm.com.my>